

Laci: (beszalad) Mi az Sanyi, miért óbégatsz úgy, mintha a fogadat húznák? Nézd megjött már a Mikulás, nézd, nekem menynyi sok cukrot hozott!

Sanyi: (szepegve) Ba-ba-ba-rá-rátom... itt... is volt... a... Mi... ku... lás... bá... esi... (Halkan sziszeg és tapogatja magát.)

Laci: Na, és mit hozott, mutasd?

Sanyi: (a hátát tapogatja) már... meg... et-tem... any-nyi... sokat... ójjjjé! (egyre jobban tapogatja magát és sírni kezd.)

Laci: (értelmetlenül nézi Sanyit). Hát akkor minek bögsz, ha annyi sok cukrot hozott, akkor ne óbégass!

Sanyi: (kitör belőle a sírás) hiszen... ép... pen... azt... si... ra... tom... m te... sza... már... hogy... már... megettem...

Laci: felveszi az asztalról az ottfelejtett virgácsot) Ahááááá! Látod! Ugy látszik, itt felejtette az ajándékodat!... (hangosan nevet.)

FÜGGÖNY.

A Mikulás.

Volt egyszer, hol nem volt, az Óperenciás tengeren túl, de már a Szilvásgombócon mégiscsak innen, éppen a Nemtudomhol mellett, egy kisesi falu, abban meg egy nagyon szegény, nagyon öreg csizmadiamester. Régi kis főpörödött konyhóban lakott a faluska végén, mert az emberek már nem igen esináltatták vele eszúájukat s így nem jutott pénze rendesebb házikóra. De ha mégis összeszedegedett egy-két krajeárt, azt se magára költötte, hanem elvitte ahhoz, akit legjobban szeretett a világon. Annak a halványarcú kis leánynak és a szőkefürtű kis legénykének, akik ott tengődtek a jóemberek alamizsnáján. De szerethette is őket mindenki, hiszen olyan jók voltak az istenadták, mint a földreszállott angyalkák. Ha még még egy falat kenyérbéje sem volt az öreg Mikulásnak, hát elvitte a jó szívét, ölébe ültette a két kis árvát és mesélt nekik szép tündérmeséket, vigasztalja őket, mert a szívbe gazdagabb volt szeretetben, mint a király kincseskamrája aranyban.

Ilyenkor aztán, ha az öreg Mikulás kimozdult hazulról, hát összesereglett a falu minden vásott gyereke s vége-hossza nem volt a csúfolódásnak. De az öreg rájuk se nézett, csak tipegett hazafelé s szüntelenül az ő két árvájára gondolt, akiket legjobban szeretett ezen a világon.

A menyországban éppen tollat fosztogattak s nagy kövér hópihék szállingóztak a földre, — s a Mikulás éppen hazafelé tartott az ő kis árváitól. Összetalálkozott a gyermekekkel. Nosza volt szegény Mikulásnak! Ahány gyermek, annyifelé húzták, rángatták, esúfolták, hógolyóval dobáltik... de a Mikulásbácsinak csak a két pislogó szeme lett nedves... nem szólt nekik. Ezen aztán mégjobban nekibátorodtak a gyermekek! Az lett a vége, hogy a szegény, öreg Mikulás bácsi elesett... bele a hóba... vértől piroslott az arca... alig tudott hazamenni.

Nagyon elbúsult az öreg Mikulás. Most már az utéára sem mehet ki... Mi lesz akkor az ő kis árváival?... ki ad nekik kenyérbéjét?... Ki mesél nekik a tündérbéjéről?...

Amint így elbúsulakodott, egyszer csak arra nyitja fel a szemét, hogy egy fényes szárnyú, esillagszemű angyal áll előtte.

— Ne félj, jó ember — szólt hozzá az szelíden — hiszen nem bántalak. Engem az Atya küldött hozzád, az Atya, aki mindent látott... Mondd, mit kívánsz? Kincseket, aranyat, drágaköveket... mit kívánsz?

Az öreg bizony kétszer is megdörzsölte a szemét, hogy elhigye-e amit lát, de az anygalka olyan édesen mosolygott rá, hogy neki csak meg-eredtek a könnyei.

— Szeretet... csak egy kis szeretet...

— Jól van, jó ember, megkapod, de nagy fába fágta a fejszédet! Sokan, nagyon sokan kérték már ezt, sokan megpróbálkoztak már vele, hogy megszerezzék, de bizony célhoz nem ért még földi ember soha! Meg aztán, megérdemlik az emberk... gyermekek? De jól van, ha tetszik, útravalóval is ellátlak, pénzt is adok, ennivalót is, de a többit magadnak kell kitalálni, hogy merre menj, hova menj, mit csinálj!

Ennyit mondott az anygalka, aztán letett az asztalra egy megtömött tarisznyát s úgy eltűnt, ahogy jött.

Az öreg Mikulás pedig nyakába akasztotta a tarisznyát, elbúcsúzott az öreg kis kunyhótól... gondolatban még egyszer megsímogatta az ő kis árváit, aztán megindult és ment, mendegélt, ahogy öreg lábai bírták. Mikor már nagyon megéhezett, leült és elövette tarisznyáját, falatozni kezdett. Alig evett egy-két falatot, keserves jajgatást hallott maga mögött.

— Jaj, jaj, de éhes vagyok!

Amint maga mögé nézett, egy vézna, sovány kis leánykát látott nyöszörögni, aki az éhségtől kimeredt szemekkel nézett az ő mindenféle jóval megrakott tarisznyájára.

— Gyere ide kisleánykám és egyél velem — mondta szeretettel a Mikulás és elébe tette a tarisznyát. De most látott csak esodát! Az a szegény, éhes leánya egy szempillantás alatt mind megette ami a tarisznyában volt s bizony még jól sem lakott.

— Jaj, jaj — hallotta megint maga mögött és amikor megfordult, egy nyöszörgő fiúcskát látott, aki a földön keresgetett valamit.

— Mit keresel fiacskám? — kérdezte tőle Mikulás.

— A krajcárt... — szepegte nagy sírás között a fiúcska — két nap óta nem láttunk kenyeret s most az utolsó krajccal küldött el édesanyám... most elvesztet az is...

Mikulás odanyújtotta neki erszényét, amelyben minden pénze benne volt.

— Itt van fiacskám, ne sírj, nesze, mind a tied!

— Jaj, jaj, jaj! — hallotta harmadszor is maga mögött amint tovább haladt és egy meztelenül didergő-fázó gyermeket látott az úton maga előtt. Meg se kérdezte miért sír, csak levetette minden nélkülözhető ruháját és odaadta neki. A gyermek hálásan mosolygott rá és sovány kis kezével előre mutatott.

— Nézd, jóember, arra kell menned!

Az öreg nekivágott hát az útnak. Igaz, hogy most már ő is fázott, éhezett, de azért csak ment tovább s egyre csak az ő két kis árvájára gondolt, akik hiába várják most az ő érkezését...

Egyszerre valami éles, nagy fájdalmat érzett. Egy ember haladt el mellette, aki nagy terhet cipelt s vigyázatlanul neki ment úgy, hogy az oldalát véresre sebezte.

— Miért nem vigyázott! — kiáltott rá az ember — én nem tehetek róla! Pedig az öreg Mikulás egy szóval sem tett neki szemrehányást.

— Nem baj, jó ember, hiszen tudom, hogy nem akarta, én sem haragszom, maga se haragudjék — nyújtotta neki kezét az öreg. Nem fáj — mosolygott könnyei között is az emberre, mert nem akarta, hogy bánatot okozzon neki.

Hirtelen vihar kerekedett s mintha mennydörgés dörögte volna, ezeket hallotta:

— Átjöttél a Jóság útján, céloznál vagy jóember!

Az öreg Mikulás hirtelen hátrafordult . . . Hát uramfia! Nagyot kiáltott a csodálkozástól! Csupa azuros kékség, csupa lágy selyem, csupa arany vette körül, mintha a menyorszámban lett volna.

Előtte egy nagy kék palota állott, oda tartott. Felment s nagy kék termeken haladt keresztül. Az egyik telve volt drágakövekkel, a másikban a legkivánatosabb gyümölcsök és ételek voltak felhalmozva. A harmadikban szebbnél-szebb ruhák, aranyosak, gyöngyösek, selyemből-bársonyból. Tarkatollú, esodálatos kis madárkák énekeltek a negyedikben, az ötödikben a legszebb rózsák nyíltak, a hatodikban tömérdek kincs, arany-ezüst csillogott és így tovább, valamennyi telve volt gyönyörűbbnél-gyönyörűbb dolgokkal. De az öreg csak ment, ment tovább és nem nyult semmihez.

Már éppen a legutolsó terembe jutott. Ez volt a legegyszerűbb, csak az egyik sarkában volt valami gyöngye pir. Az öreg Mikulás félve lépett oda . . . lehajolt — és felsikoltott az örömtől.

— Megvan! — kiáltotta diadalmasan és térdrehullott egy egyszerű, disztelen kis piros szív előtt. Boldogan ölelte magához és kifelé indult.

— Na, öreg nem kellek? — integettek feléje az ékszerek és drágaságok, — Nem kellünk?

— Nem, nem kelletek, csak te kellesz! — súgta az egyszerű kis piros szívnek és melegen magához szorította. Aztán úgy ment ki, ahogy bejött, csak azt a kis piros szívet vitte magával.

Ahogy kiért, valami nagy-nagy esoda történt vele! Az a kis piros szív — amint a szíve fölé szorította — egyre beljebb és beljebb vándorolt és odanőtt a másik szíve mellé. Aztán mintha százezer mérföldet repült volna egyszerre, anélkül, hogy csak egyett is lépett volna, ott volt a jó Isten arany trónusa előtt . . . Térdre rogyott, alázatos fejét a trónusig hajította a nagy boldogságtól s nem mert felnézni a nagy fényességre.

— Öreg Mikulás — hallotta felülről a szótát — hát olyan nagyon szereted őket? . . . Azt a két kis árvát? . . . Legyen tiéd a gyermekek szeretete. Minden gyermeké, mert nagyon szeretted őket. Mérheterlen kincseket adok neked, hogy jutalmazd meg a jókat, akik szeretnek . . . de a virgácsot is neked adom . . . a csúfolóknak . . . a rosszaknak! A te jóságos szíved ítéljen ezentúl a földön a gyermekek fölött. Menj öreg Mikulásom, s vigyáz rájuk a földön. Légy köztük és nézd, ki a jó és ki a rossz . . . aztán ítélj fölöttük . . . azon a napon, amelyen téged megbántottak: Mikulás napján . . . Menj, öreg Mikulás . . .

Első útja kicsi falujába vezetett . . . ahhoz az elhagyott két kis árvához. De most már nem kellett fáradnia, szárnya volt. Bekukucsált az ablakon: — aludtak . . . esillagszemükön két nagy gyöngyszem csillogott . . .

Sokáig nézte őket, aztán telerakta a két kis ablakot ezerféle jóval. Cukrot, játékokat, hintalovát, tarka babot, még egy zacskó aranyat . . .

De a csúfolódókat is meglátogatta. Egy-egy virgácsot tett az ablakukba . . .

Sokáig keresték a falubeli emberek . . . de sehol sem találták többé. Vigyáz a gyermekekre. Mindent felír . . . aztán mikor elérkezik a nevenapja, akkor ítél minden gyermek fölött.

S a gyermekek kíváncsian teszik ki kis esizmájukat az ablakba.

— Mit hoz a Mikulás? . . . Mit hoz a Mikulás . . .

Ne féljetek kis pajtikáim, a jóknak cukrot, aranyalmát, esilingelő kis báránykát, töméntelen sok játékot . . . A rosszaknak pedig! . . . Találjátok ki!